

# Mitä pandemiatilanteesta on opittu? – Kysely työsuojeluvaltuutetuille ja työsuojelupäälliköille

Kuntien ja hyvinvointialueiden toimialaryhmä  
21.3.2023

# Parasta työturvallisuutta yhteistyöllä

# Taustatiedot

Työturvallisuuskeskuksen kuntaryhmä (nyk. kuntien ja hyvinvointialueidentoimialaryhmä) teki koronakyselyn 4/2020, 12/2020 ja 12/2022



## **12/2020 kyselyssä** nousi esille mm:

- Työsuojelun yhteistoimintahenkilöstöä ei otettu riittävästi mukaan turvallisuuteen ja terveysteen liittyvien ohjeiden käsittelyyn
- Vaarojen arvioinnin koettiin onnistuneen koronapandemian alkuun nähden
- Suojaimien riittävyys oli parantunut
- Esihenkilöiden ja työntekijöiden psykososiaalista tukea toivottiin enemmän

# Selvityksen tarkoitus

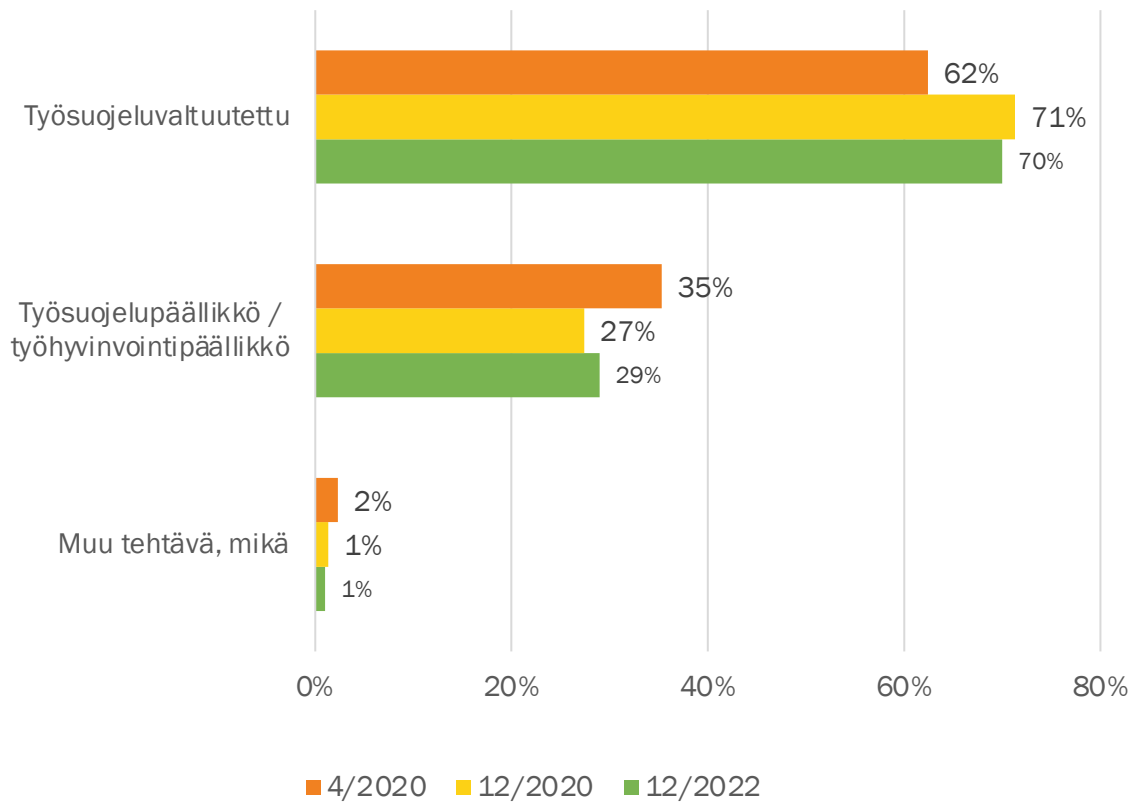
- **12/2022 kysely**
  - Kyselyn lähetettiin 1243
  - Vastaajia oli 230
  - Vastausprosentti on 18,5
  - Vastaajista
    - 29 % työsuojelupäälliköitä,
    - 70 % työsuojeluvaltuutettuja,
    - 1 % muut

Kyselyn tarkoitus oli selvittää, mitä olemme oppineet koronapandemiasta työsuojelun yhteistoiminnan osalta

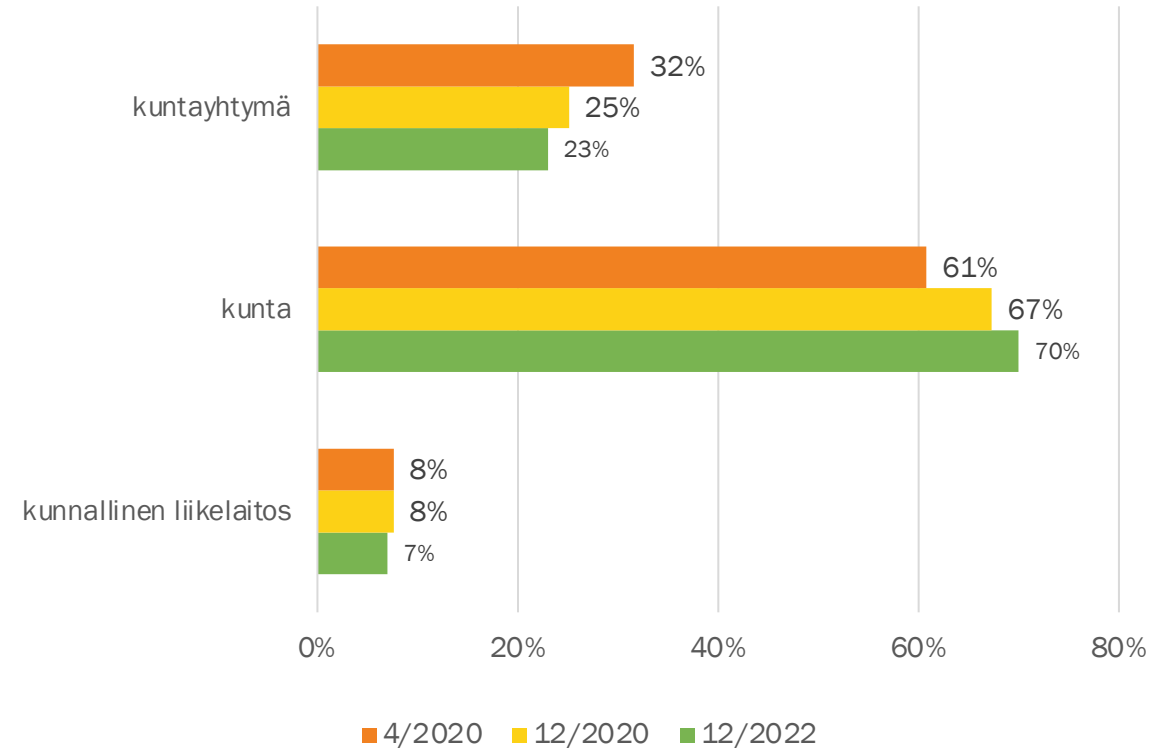


# Taustatiedot

## Missä tehtävässä toimit työsuojelun yhteistoiminnassa?

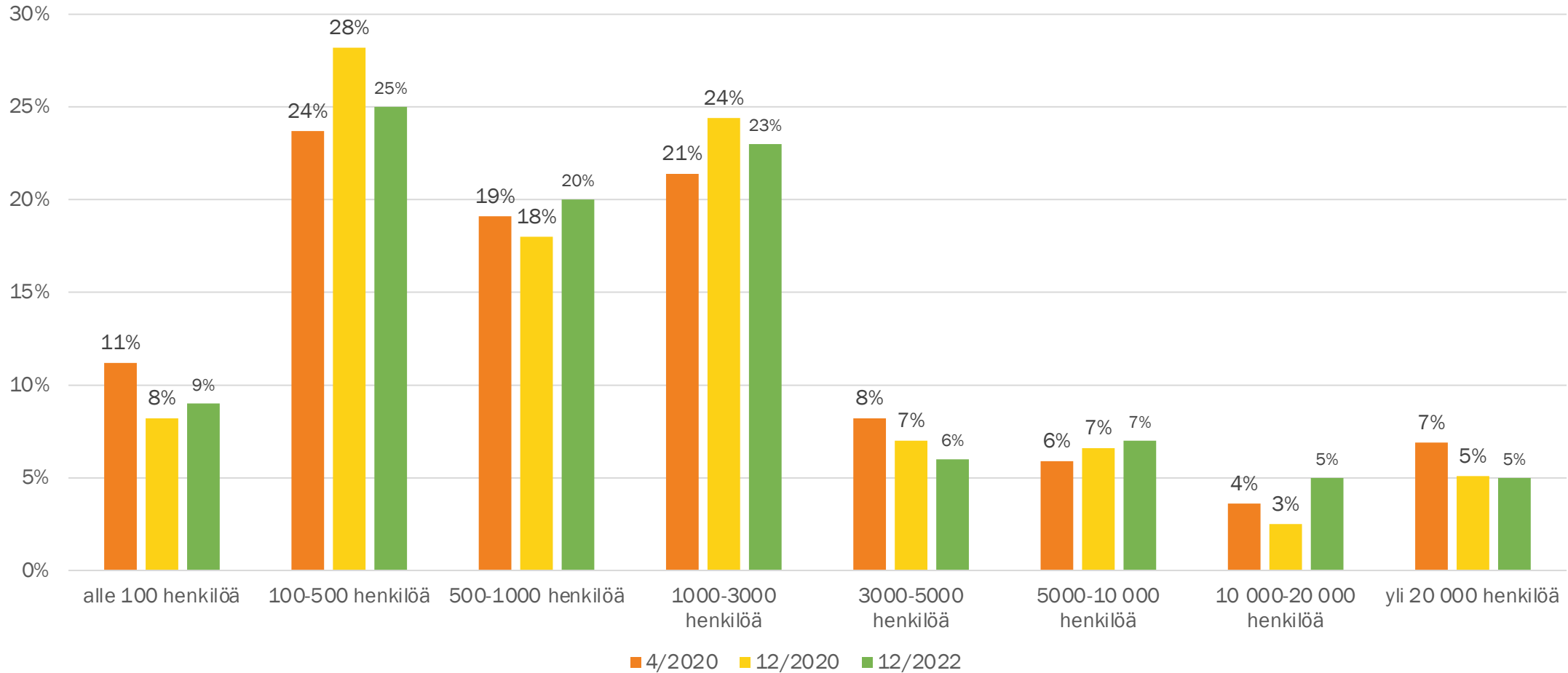


## Työnantajani on



# Työpaikan koko

Työnantajani palveluksessa työskentelee:



# Työsuojelun yhteistoiminta

# Työsuojelun yhteistoimintahenkilöstön ja muiden henkilöstön edustajien osallistuminen työryhmien työskentelyyn

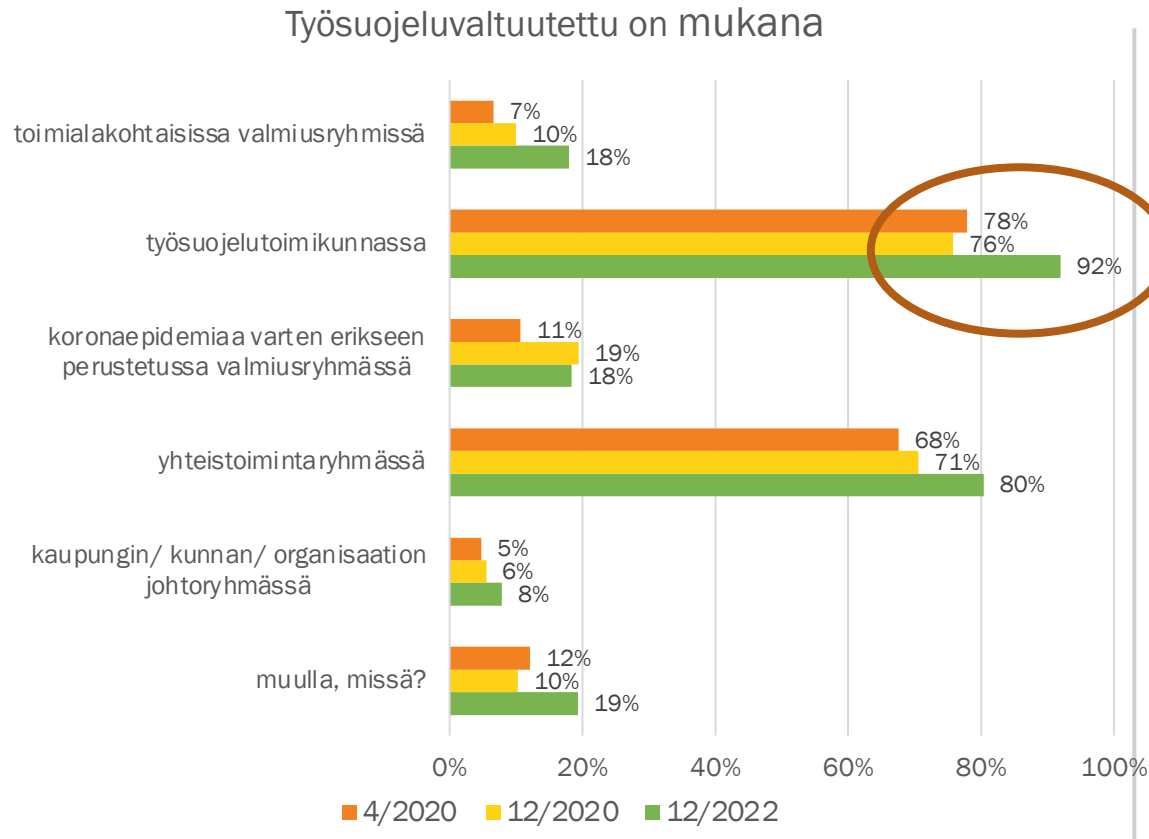


*”Työsuojelua pitää osallistaa enemmän ja hyödyntää työsuojeluosaajien ammattitaitoa ja asiantuntijuutta”*

*”On huomattu että olemme tehneet hyvää pohjatyötä, joka auttoi vaikeassa tilanteessa toimisessa ja yhteistyön tekeminen eri yksiköiden välillä on tärkeää.”*



# Työsuojelun yhteistoimintahenkilöstön ja muiden henkilöstön edustajien osallistuminen työryhmien työskentelyyn

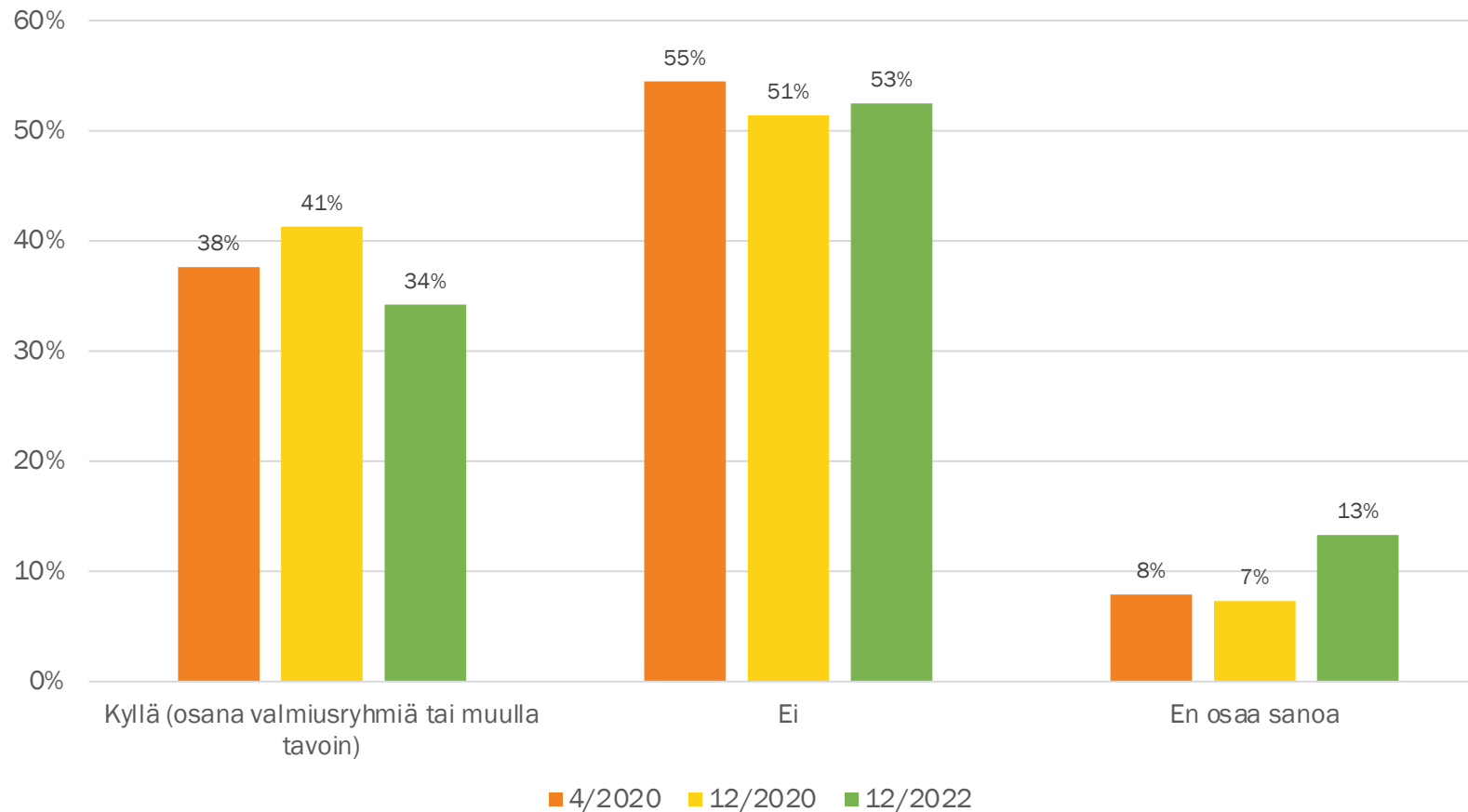


*”Kunta-alalla ei vielääkään ymmärretä sitä, että työsuojelu on yhteistoimintaa. Työsuojeluvaltuutettuja ei ole ainuttakaan kunnan koronaryhmässä tai toimialueen valmiusryhmässä mukana. Ei ainuttakaan.”*

*” Työsuojelun roolia ei oikein tiedetty koronatilanteessa”*

*“Löysimme toisemme!”*

# Onko organisaatiossanne lisätty yhteistyötä työsuojelun ja henkilöstöhallinnon (HR) välillä?

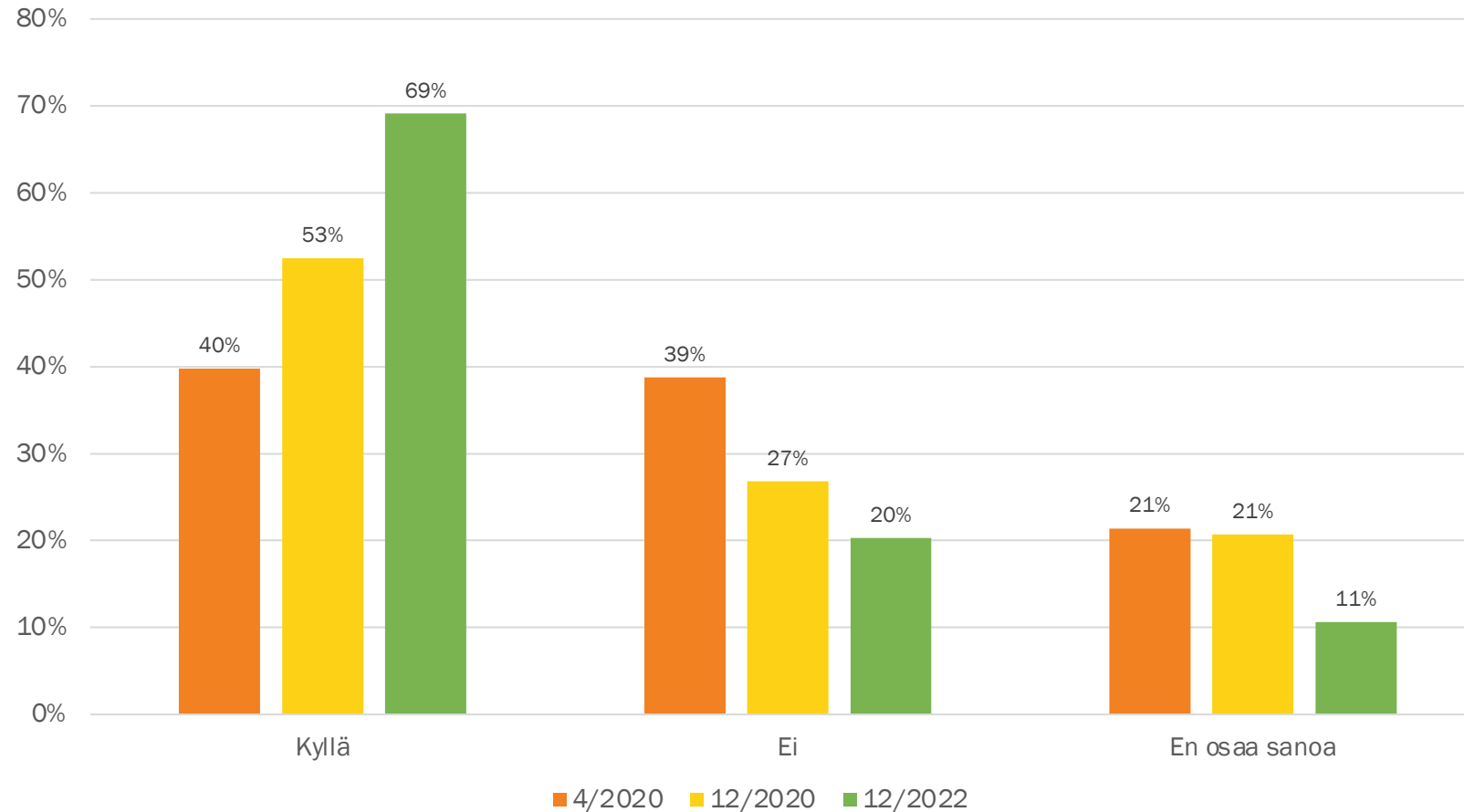


# Vastaajan kommentti

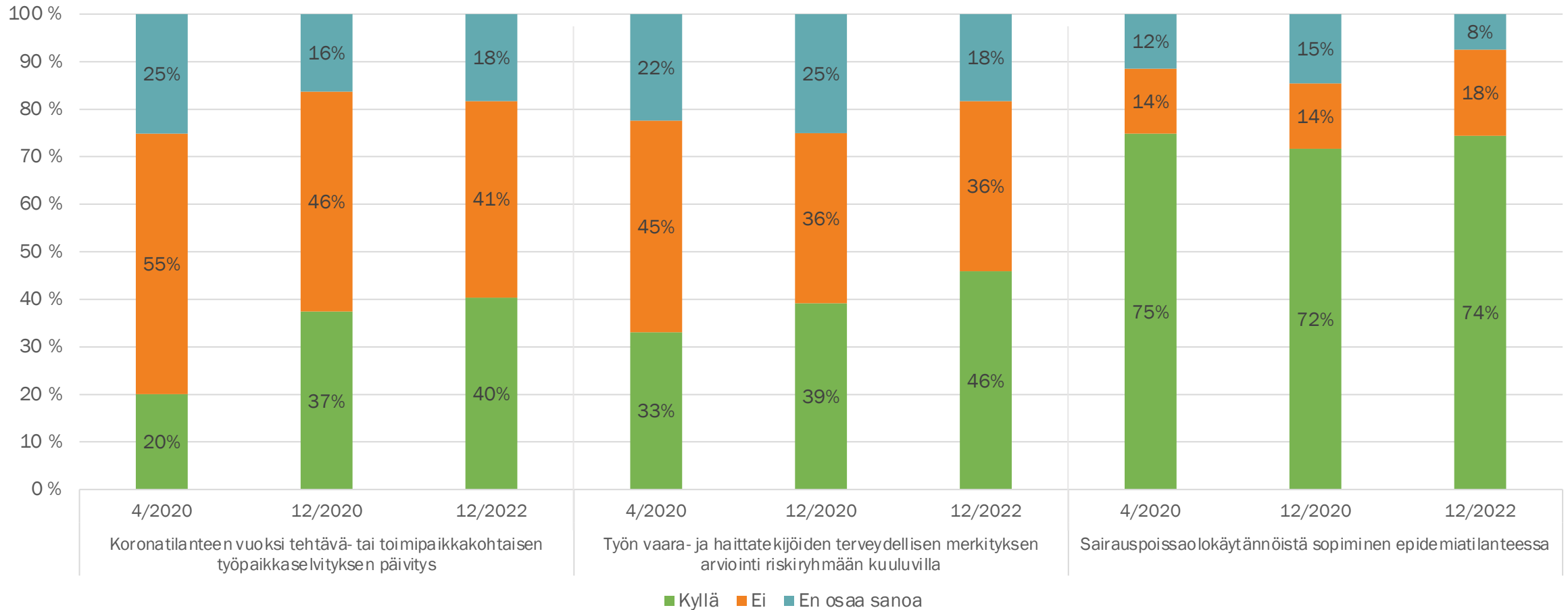
*”Hyvinvointialueen valmistelun vuoksi poikkeusoloihin ja uhkatilanteisiin valmistautuminen on jäänyt vähälle huomiolle.”*

# Työterveysyhteistyö

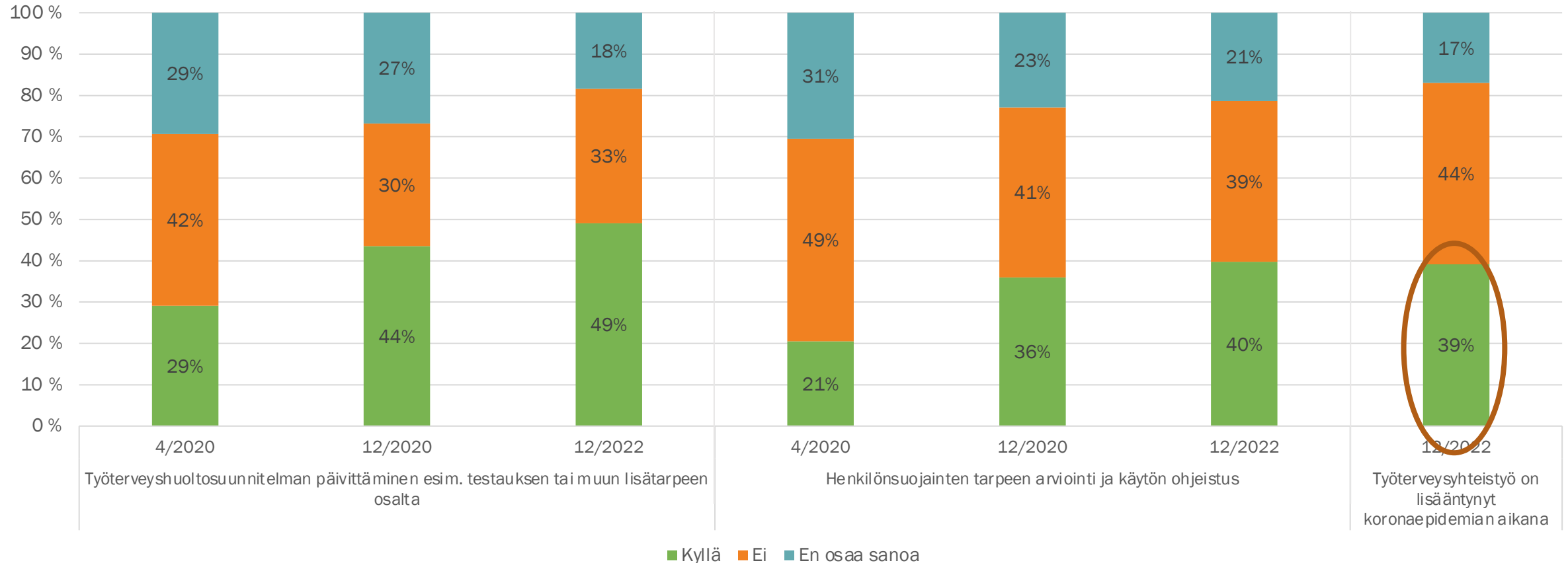
# Onko teillä koronaepidemiatilanteessa sovittu säännönmukainen yhteistyö työterveyshuollon kanssa?



# Onko työterveyshuollon tuki koronaepidemiatilanteessa ollut mielestäsi riittävää?



# Onko työterveyshuollon tuki koronaepidemiatilanteessa ollut mielestäsi riittävää?



# Pohdintaa

- Työterveysyhteistyö on parantunut kriisitilanteen jälkeen
  - Vastaajista yli puolet sanoo, että työterveysyhteistyöstä on sovittu (muutos +29% 4/2020)
- Verrattaessa koronapandemian alkuun
  - työpaikkaselvityksiä oli päivitetty enempi (muutos +20 %)
  - työn vaara ja haittatekijöiden terveydellistä merkitystä on arvioitu paremmin (muutos +13%)
  - työterveyshuoltosuunnitelmia on tarkennettu (muutos +20%).
- Vastaajista 61 % vastaa, että yhteistyö ei ole lisääntynyt tai ei osaa sanoa
- Edelleen kuitenkin lakisääteisten tehtävien toteutuminen on matalaa tasoa.

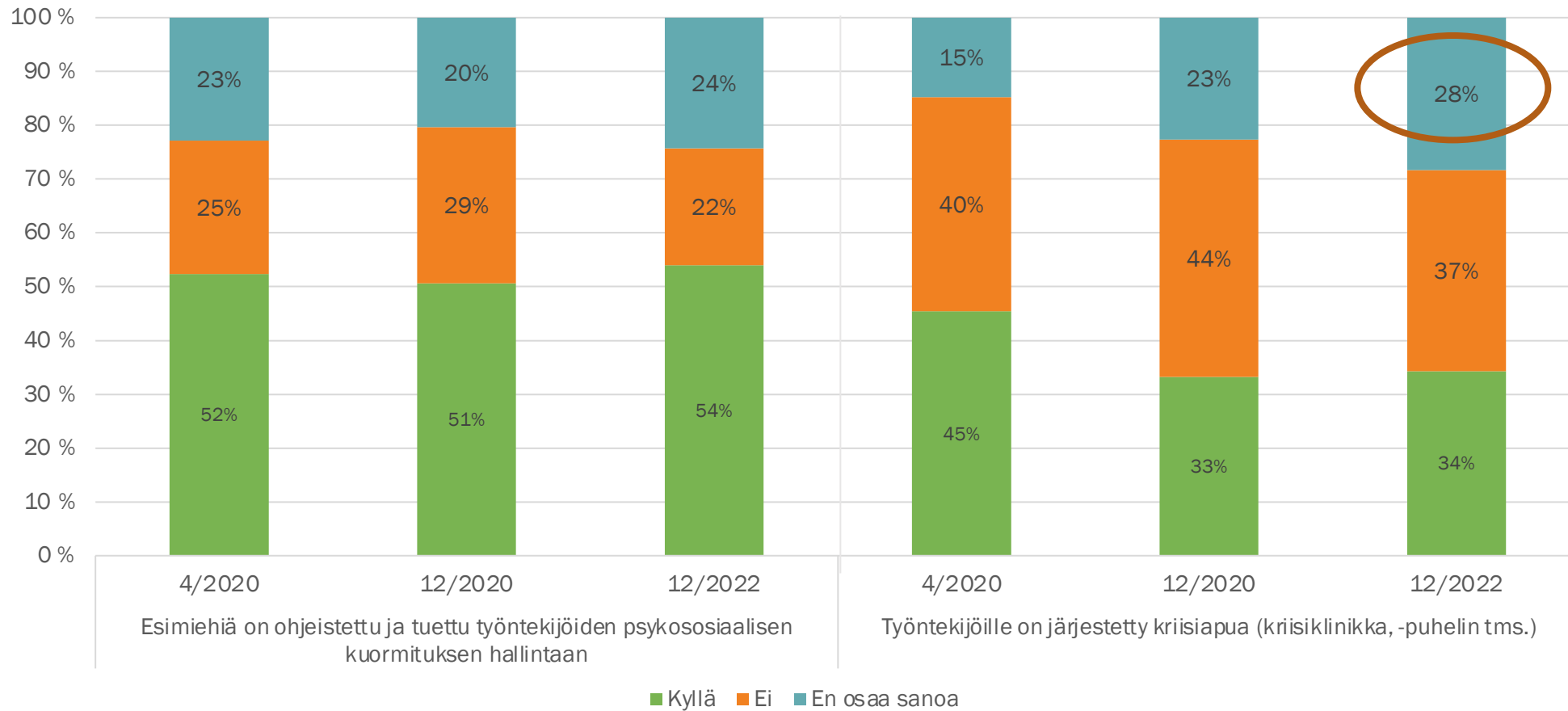
Pohdittavaa

Mikä voisi olla syy, että käytännössä yhteistyö ei ole lisääntynyt?



# Psykososiaalinen tuki

# Ovatko seuraavat asiat organisaatiossanne ajan tasalla ja käyty läpi?



# Arvioi onnistumistanne työturvallisuuteen ja -terveyteen liittyvissä asioissa koronaepidemiatilanteessa



# Kommentit: psykososiaalinen tuki

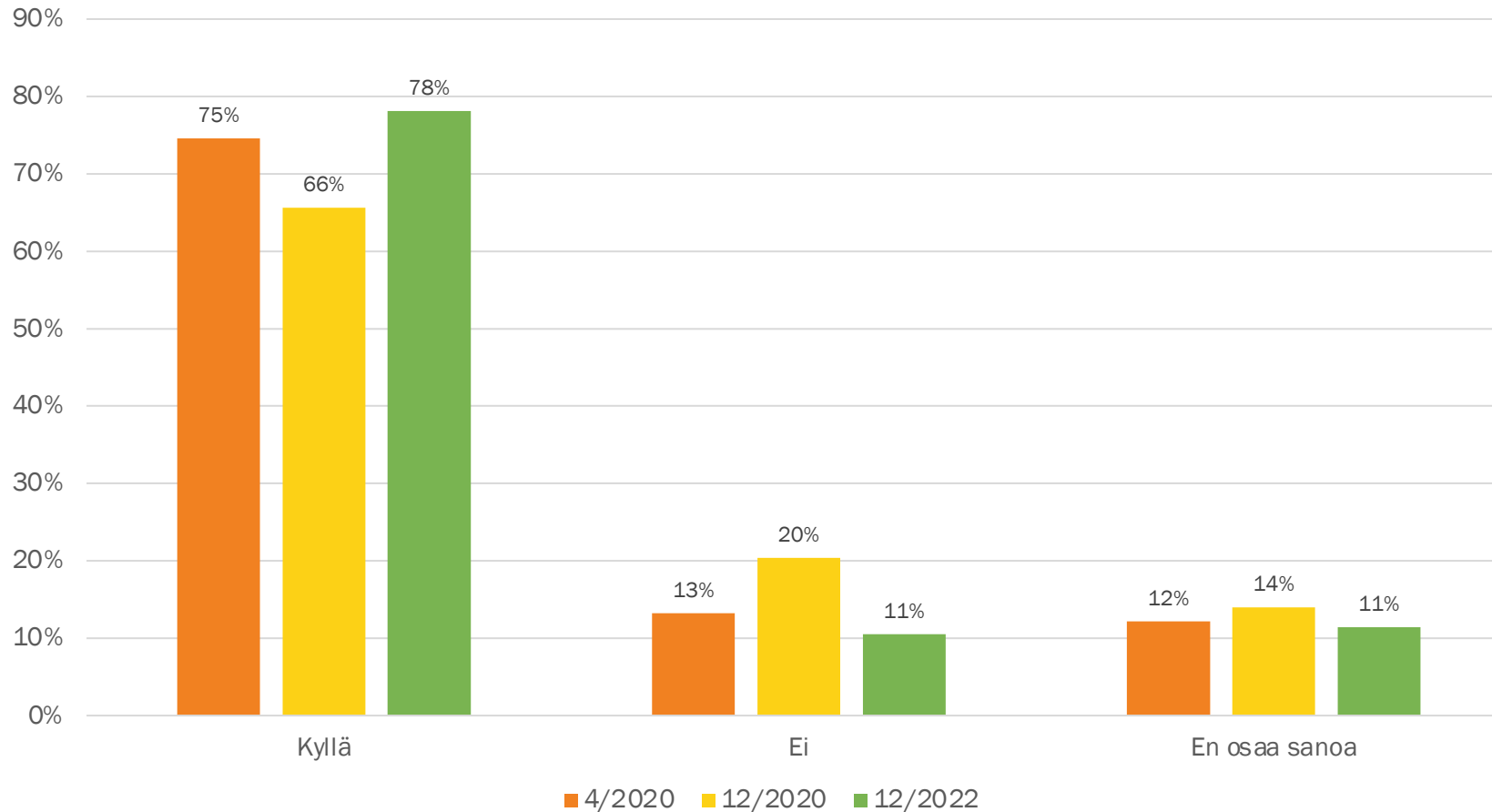
- 65% vastaa, että kriisiapua työntekijöille ei ole järjestetty tai ei osaa sanoa
- Vain joka kolmas arvioi, että tuki henkilöstön psykososiaalisessa kuormituksessa on ollut melko hyvin tai hyvin.
  - Tuki on hieman vähentynyt koronapandemian alkuun (muutos – 3%).
- Esihenkilöiden ohjeistaminen ja tuki on lisääntynyt (muutos +2) ja tähän tulee panostaa jatkossakin.

Pohdintaa

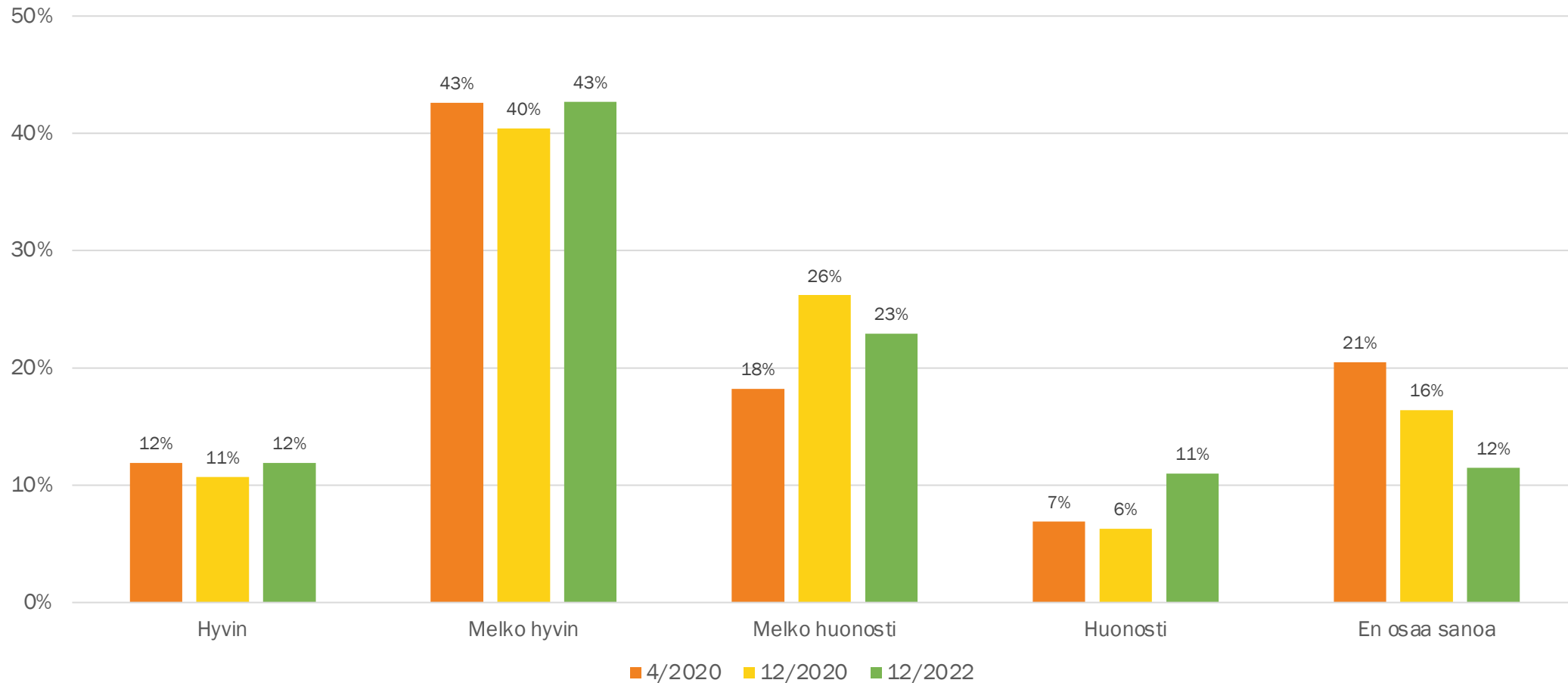
- Miten tukea saadaan lisättyä pitkittyneen kuormituksen jälkeen?
- Onko esihenkilöillä ollut työkaluja? Tunnistetaanko kuormitus?
- Onko asiaa käsitelty työsuojelun yhteistoiminnassa?
- Jatkossa tärkeä huomioida

# Perehdyttäminen

# Henkilöstöä on koulutettu uusiin tehtäviin ja toimintatapoihin



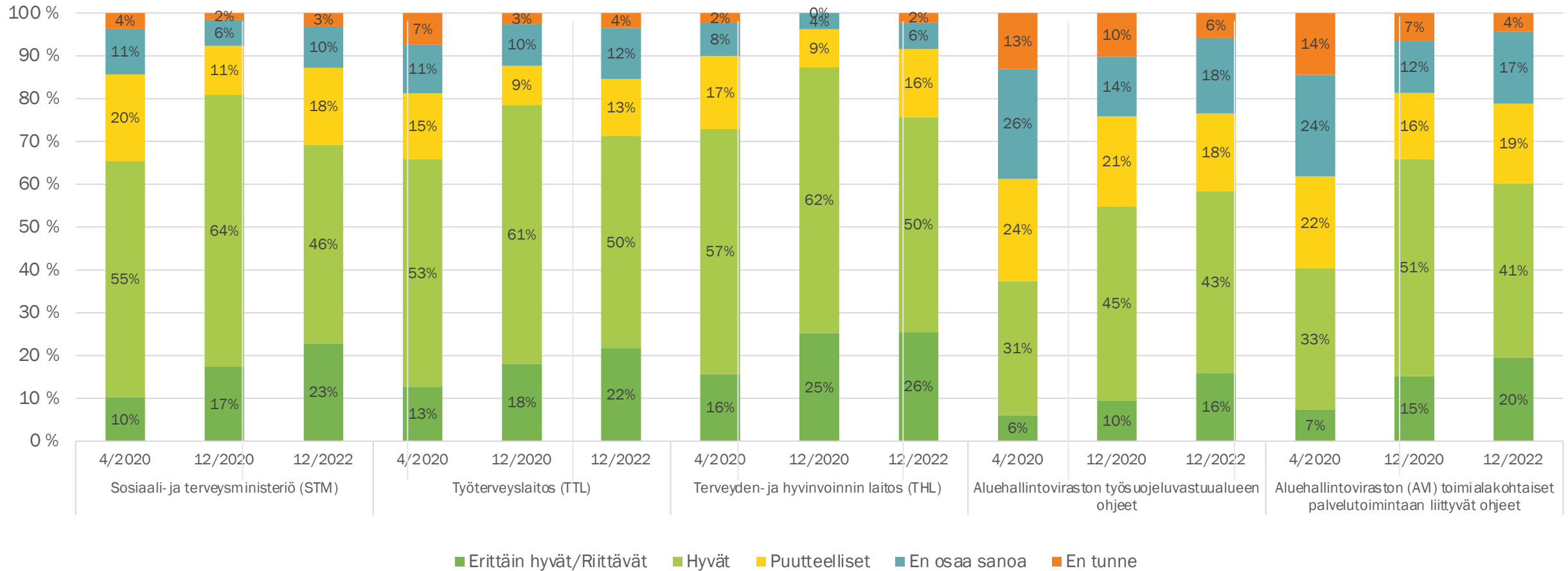
# Arvioi onnistumistanne: Perehdyttäminen uusiin työtapoihin, -menetelmiin ja -tehtäviin



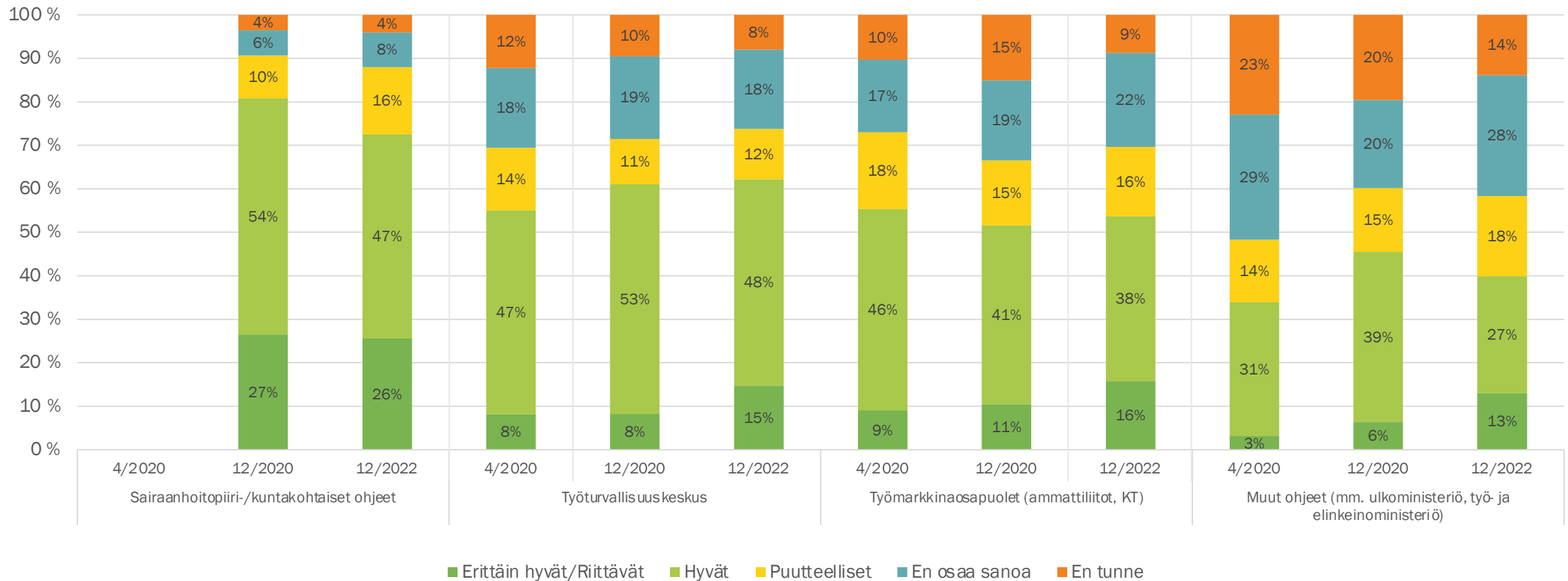
# Viranomaisten ja muiden tahojen ohjeet



# Arvioi seuraavista organisaatioista saamanne ohjeistuksen hyödyllisyyttä omalle organisaatiollenne koronavirusepidemian aikana



# Arvioi seuraavista organisaatioista saamanne ohjeistuksen hyödyllisyyttä omalle organisaatiollenne koronavirusepidemian aikana

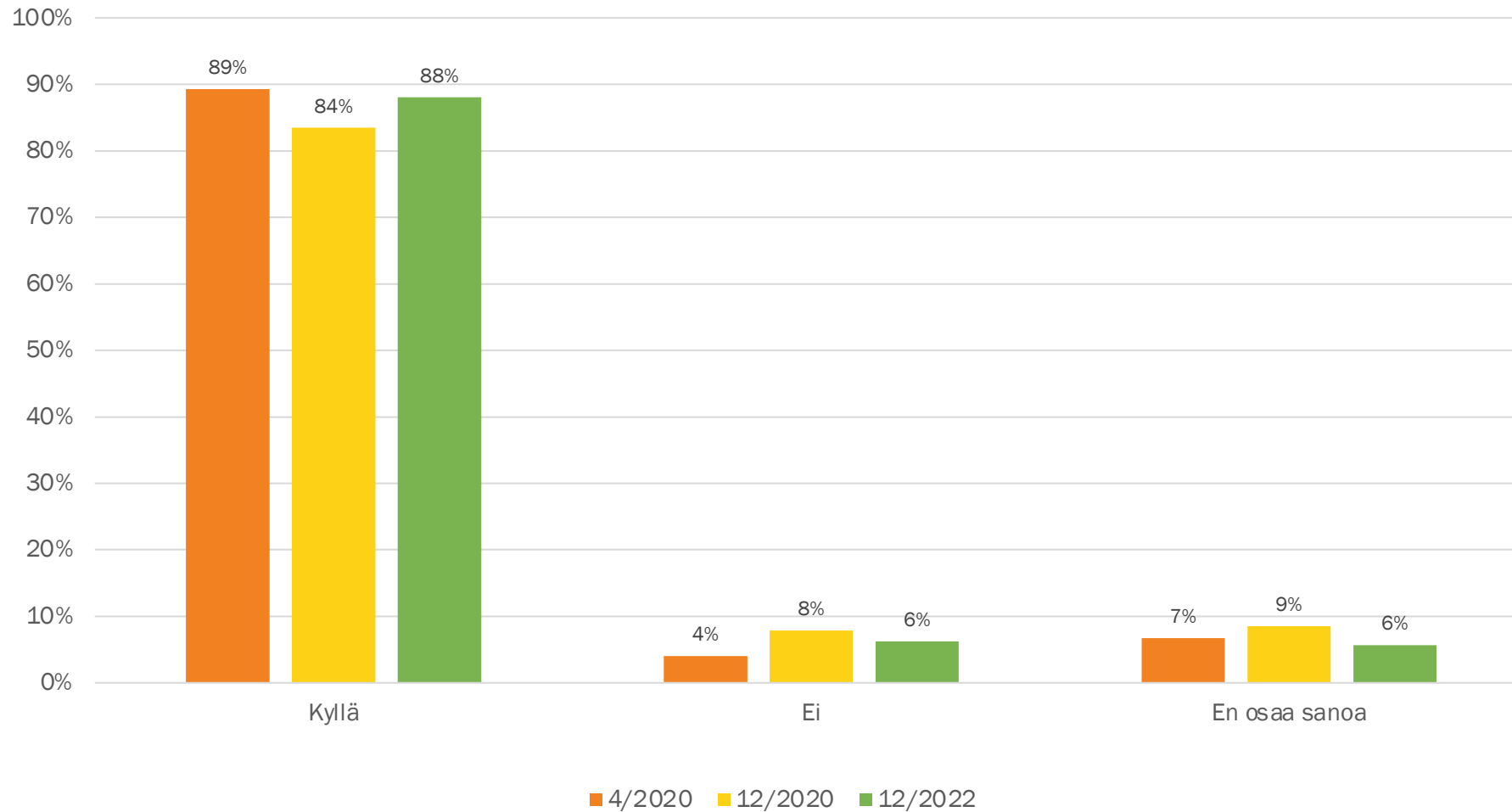


# Vastaajien kommentteja

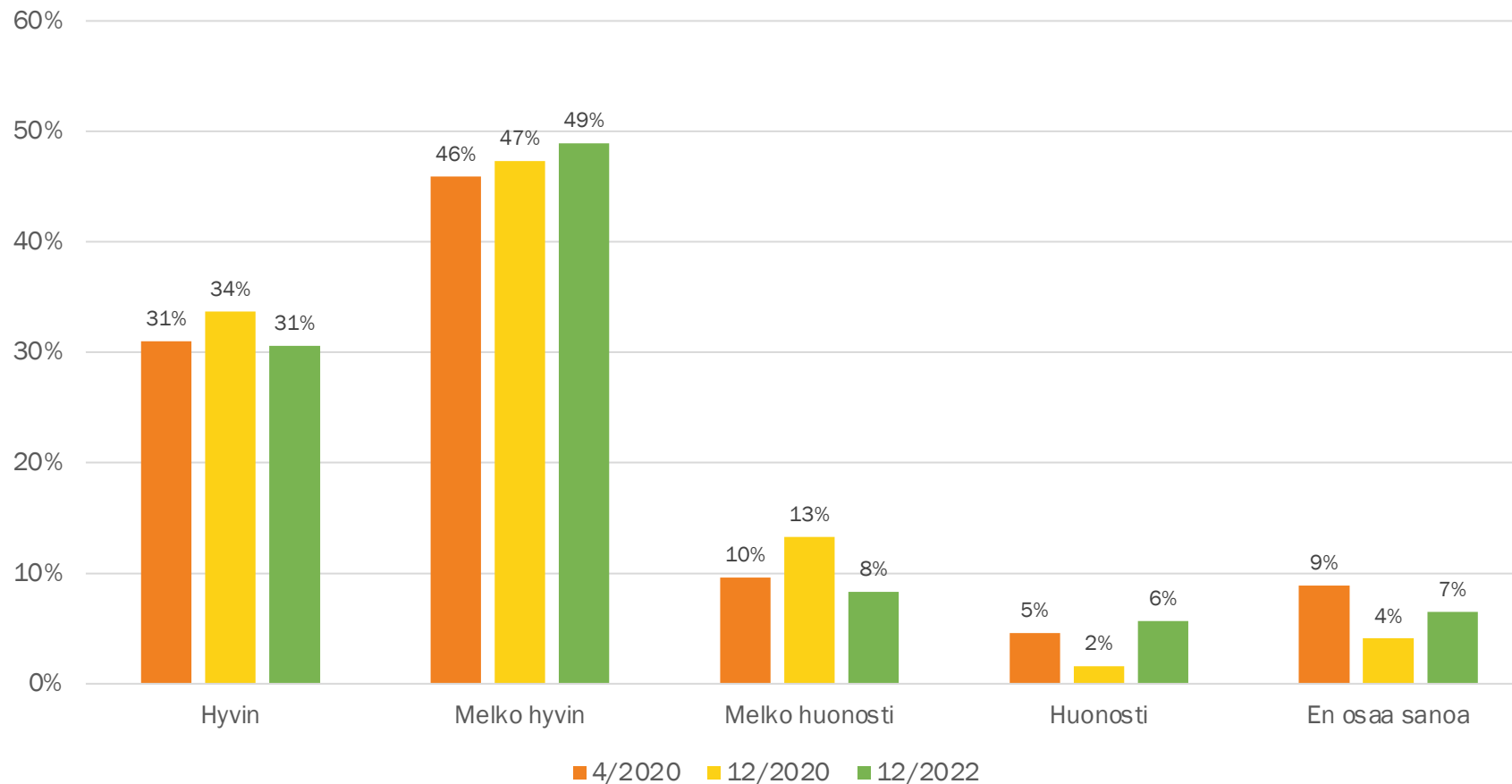
- *”Työturvallisuus on laajana teemana noussut enemmän arjen agendalle. Biologisten vaaratekijöiden tunnistaminen muissakin kuin terveystalveissa ymmärretty uudella tavalla merkistykseksi”*
- *”Ohjeiden ajantasaisuus, löydettävyyys sekä ymmärrettävyys ”*
- *”Yhteistyö erittäin tärkeää ja nopea reagointi ja selkeä ohjeistus vaihtelevissa tilanteissa. Kuntayhtymän valmiusryhmä on kokoontunut säännöllisesti heti maaliskuusta 2020 alkaen ja päivittänyt aina ohjeistusta kokouksissa.”*
- *” Palaverikäytännöt sekavia; onko osallistujat livenä vai etäyhteydellä selviää usein vasta palaverin alun jälkeen.”*

# Puhtaanapito

# Työympäristön puhtaanapitoa on tehostettu

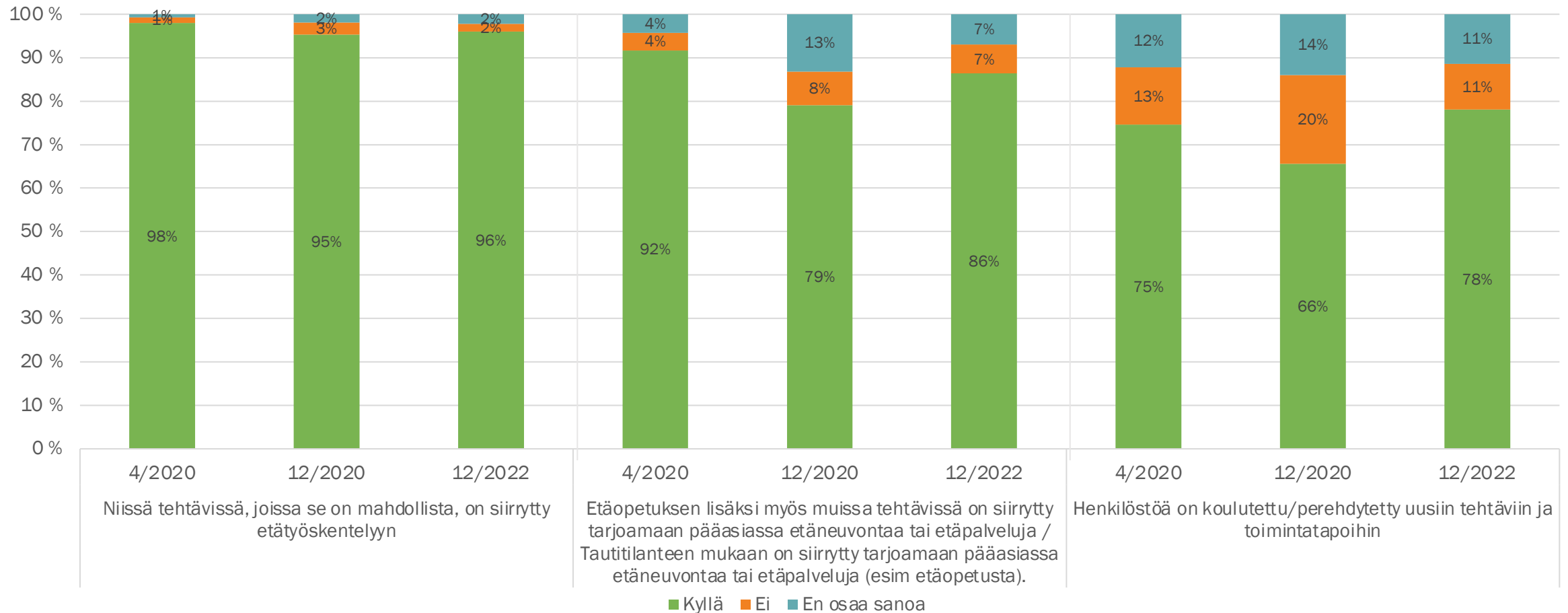


# Arvioi onnistumisesta: Työympäristöjen puhtaus- ja hygieniaohjeistukset



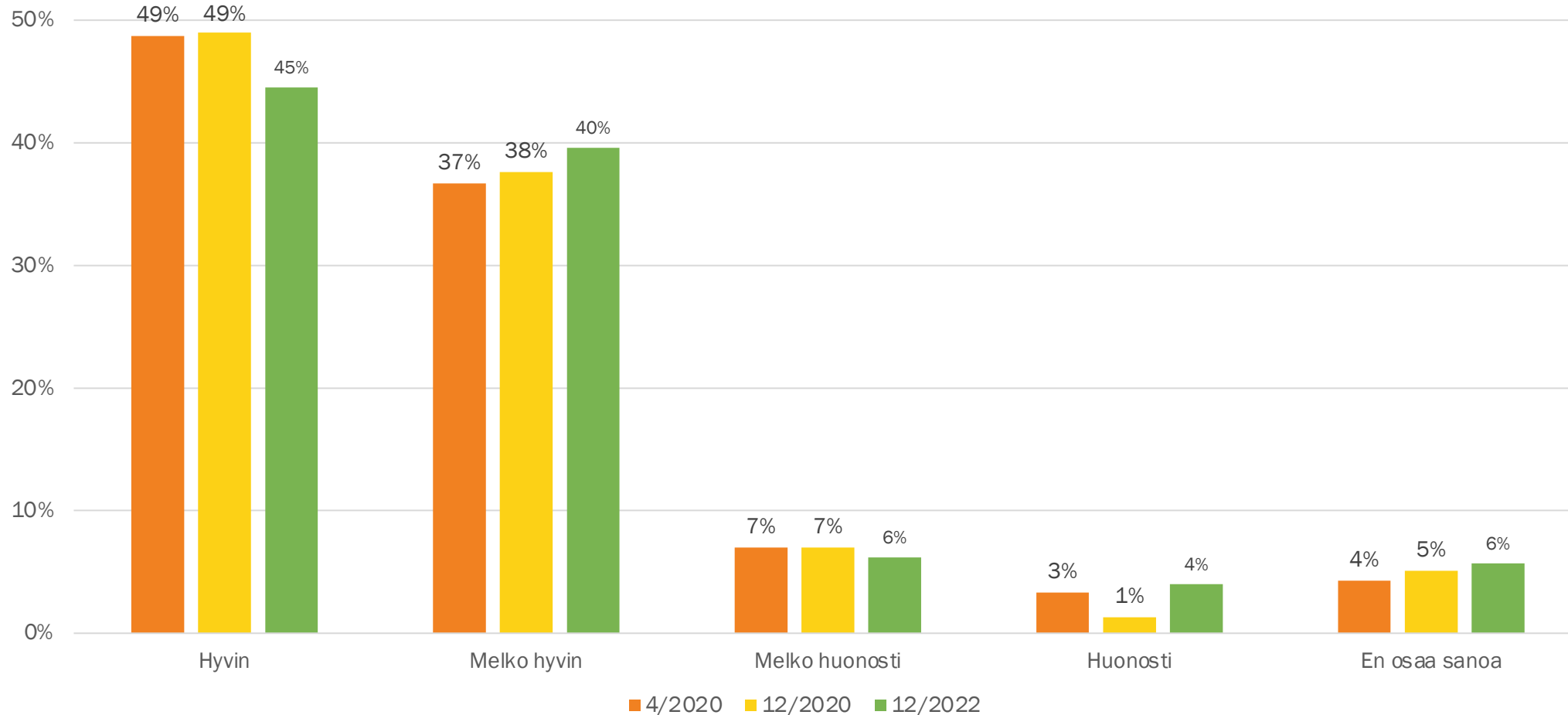
# Etätyö ja -palvelut

# Ovatko seuraavat asiat organisaatiossanne epidemiatilanteessa ajan tasalla ja käyty läpi?





# Arvioi onnistumistanne: Ohjeistus etätyöstä

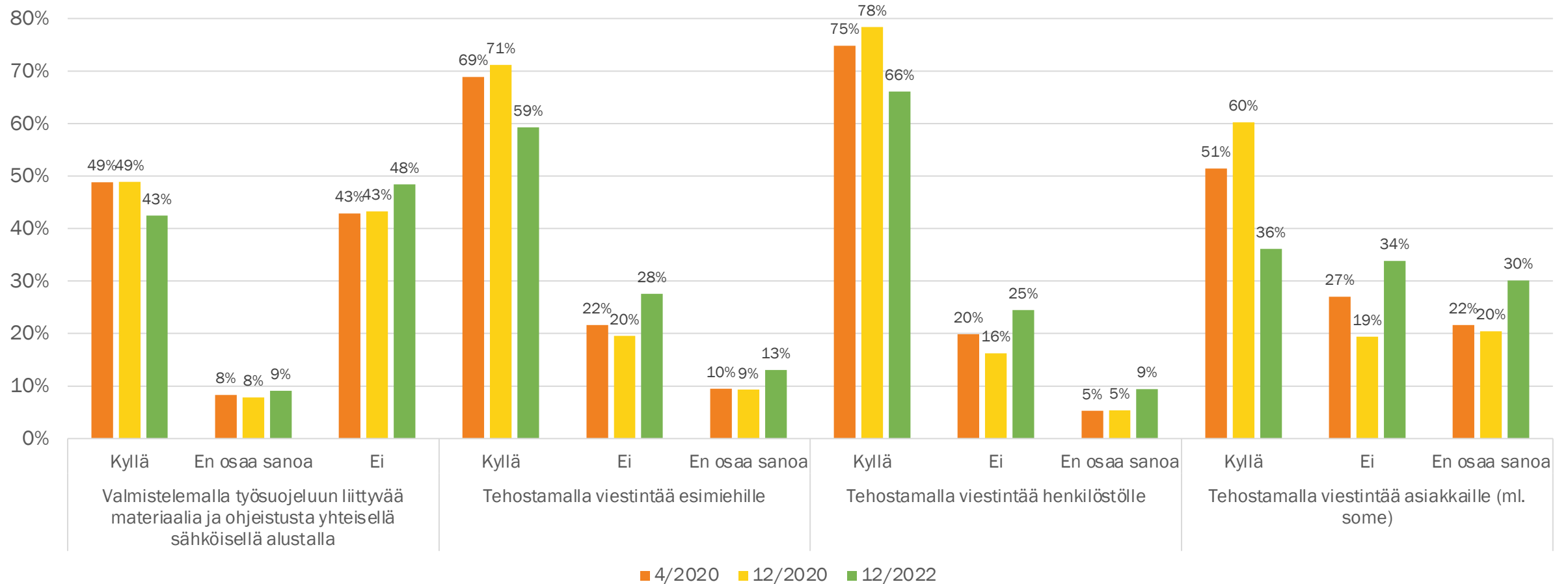


# Vastaajien kommentteja

- ”Etätyö on jäänyt pysyväksi vaihtoehdoksi ja se on koettu hyvänä asiana.
- ”Niissä yksiköissä joissa etätyöstä on palattu tai sitä tehdään edelleen osittain on selkeästi haasteita löytää tavat ylläpitää yhteisöllisyyttä.”
- ” Etätyökäytäntöjä tarkennettu”
- ” Hyvin onnistuttu, nyt voidaan hyvin hyödyntää etä/lähityötäsopivasti.”

# Viestintä

# Onko työsuojelun yhteistoimintaa ja vuorovaikutusta tehostettu muilla tavoilla?

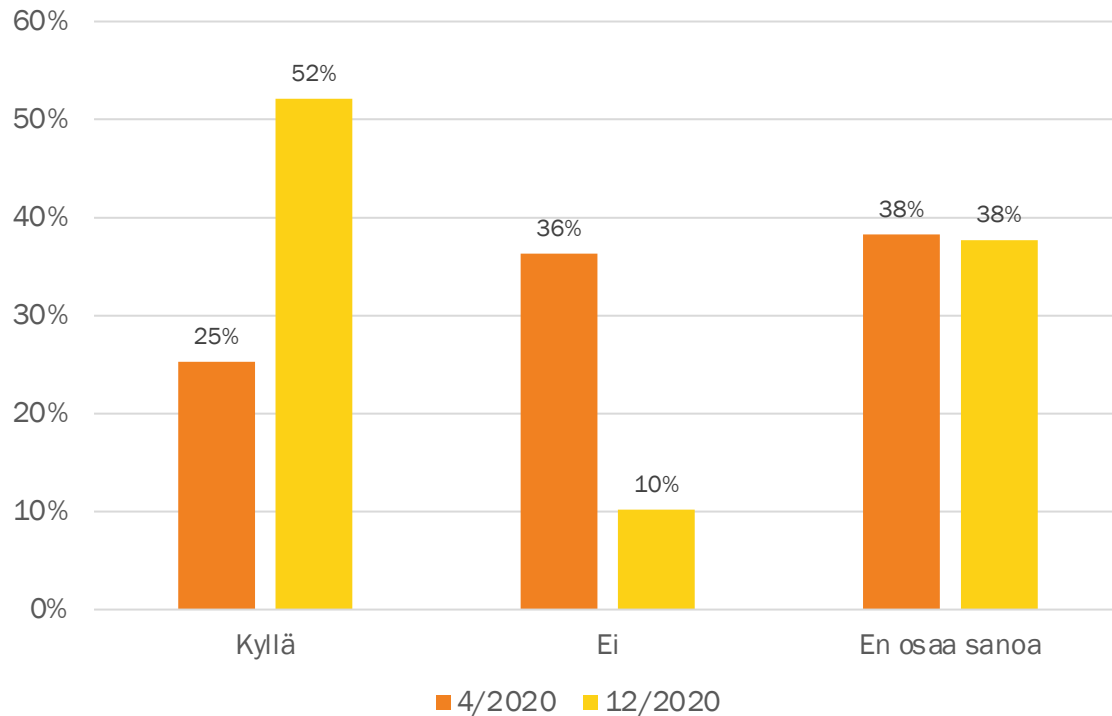


# Pohdinta

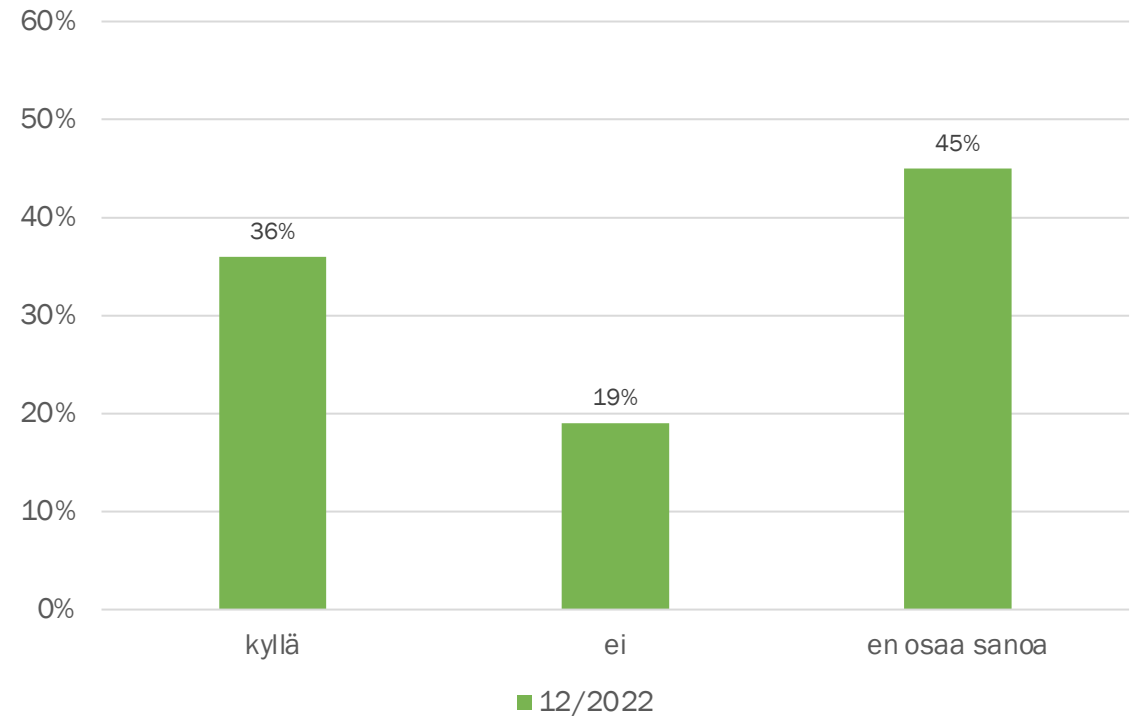
- Viestintää esihenkilöille, henkilöstölle ja asiakkaille on vähennetty pandemian jälkeen, Pandemian aikana viestintä tarve ollut myös suurempi.
- *”Tiedottamisen tärkeys on korostunut.”*
- *”Organisaation pitää olla toimiva ja joustava, viestinnän on oltava oikea-aikaista ja asiallista”*
- *”Johto ja työyhteisöt ovat ymmärtäneet työsuojelun merkityksen. Se koskee kaikkia, eikä ole mikään erillinen valvontaorganisaatio. Yhteistyö on parantunut ja työsuojaus on tullut hovikelpoiseksi.”*

# Poikkeusolojen purkaminen

## Onko organisaatiossa suunniteltu tai suunnitteilla ohjeistusta poikkeusolojen purkamiseen?



## Onko organisaatiossasi suunnitelmaa, miten poikkeusolojen aiheuttamiin muutoksiin vastataan tulevaisuudessa?



# Pohdintaa

- Pandemian aikana poikkeusolojen purkamisesta oli puolella (52%) suunnitelma
- Lähes puolet EOS (45%) onko organisaatiossa suunnitelma, miten poikkeusolojen aiheuttamiin muutoksiin vastataan tulevaisuudessa

**Pohdintaa** → Tärkeä asia käsitellä työsuojelun yhteistoiminnassa varautuminen

- ”Koko kuntayhtymän valmiussuunnitelma on päivitetty ja on määritelty vastuut poikkeustilanteisiin. Kuntayhtymään on hankittu Secapp-mobiiliviestintä- ja hälytysjärjestelmä poikkeustilanteita. Sen käyttöä harjoitellaan ja testataan neljä kertaa vuodessa”
- ”Koulupudokkaiden tuen suunnitelma olisi tarpeellinen - ei nyt toimi”
- ”Ei ole minkäänlaisia suunnitelmia tehty, koska odotetaan vain että siirytään hyvinvointialueelle. Työsuojelutoimikunta ei ole sen vuoksi pitänyt edes tarvittavia kokouksi, koska työsuojelupäällikkö toimii jo eri tehtävässä hyvinvointialueella.”
- ”Vuoropuhelu on lisääntynyt ja turvallisuusasiat ovat tulleet jäädäkseen tärkeäksi asiaksi. Ennakointia ja valmiutta pitää harjoitella.”



Kiitos!